

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ

ОБЛІК І ЗВІТНІСТЬ В БАНКАХ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання розрахункової роботи
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань
07 “Управління та адміністрування”
спеціальності 071 “Облік і оподаткування”
всіх форм навчання

Обговорено та рекомендовано
на засіданні кафедри економіки,
обліку і оподаткування
Протокол № 9
від 5 червня 2023 року

ЧЕРНІГІВ 2023

Облік і звітність в банках: методичні вказівки до виконання розрахункової роботи для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» всіх форм навчання / Укл.: Сидоренко О.О. Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2022. 48 с.

- Укладач: **Сидоренко Олександр Олександрович**,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування
НУ «Чернігівська політехніка»
- Відповідальний за випуск: **Дерій Жанна Володимирівна**,
доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри економіки, обліку і оподаткування
НУ «Чернігівська політехніка»
- Рецензент: **Клименко Тетяна Вікторівна**,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування
НУ «Чернігівська політехніка»

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1 Зміст і послідовність виконання розрахункової роботи	6
2 Вибір варіанта розрахункової роботи	7
3 Вимоги до оформлення розрахункової роботи	7
4 Критерії оцінювання розрахункової роботи.....	8
Рекомендована література	9

Вступ

Розрахункова робота – це самостійно виконане здобувачем вищої освіти дослідження, як завершальний етап вивчення дисципліни «Облік і звітність в банках».

Розрахункова робота є теоретико-практичним дослідженням та обов'язково повинна містити глибоке теоретичне осмислення актуальних проблем методичного забезпечення процесів ідентифікації, визнання, оцінки та відображення в обліку активів, зобов'язань і капіталу (залежно від обраної тематики дослідження), порядку отримання та використання інформації про їх залишки та рух з метою здійснення ефективного та економічно обґрунтованого управління діяльності банку. Процес виконання розрахункової роботи повинен бути направлений на виявлення проблем обліку за обраною темою дослідження та обґрунтування пропозицій щодо їх вирішення, з урахуванням ретельно здійсненого огляду економічної літератури, норм міжнародних стандартів фінансової звітності, в тому числі шляхом їх порівняння з нормами інших нормативних актів України, з метою забезпечення повного, правдивого та неупередженого відображення інформації щодо об'єкта дослідження у фінансовій звітності банку та прийняття ефективних управлінських рішень.

Метою розрахункової роботи є закріплення теоретичних знань здобувачів вищої освіти та практичних навичок щодо відображення інформації про господарські операції банків згідно вимог міжнародних стандартів фінансової звітності, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення; посилення навичок самостійної роботи зі спеціальною (фаховою) літературою та вміння її використовувати у процесі вирішення науково-дослідницьких питань за обраним напрямком дослідження; здатності до професійного самовдосконалення. Здатність підтримувати належний рівень знань з обліку, постійно підвищувати свою професійну підготовку. Розуміння складових нормативно-правового забезпечення обліку та оподаткування, його мінливості та спроможність відстежувати його зміни та самонавчатися; виробити навички критичної оцінки існуючої методики обліку щодо об'єкта дослідження; вміти робити висновки та вносити пропозиції щодо її вдосконалення; виробити вміння самостійно викладати матеріал у вигляді впорядкованої системи теоретичних положень та закріплення практичних навичок щодо відображення господарських операцій при вирішенні практичних задач.

Завданнями виконання розрахункової роботи є:

- дослідження та узагальнення теоретико-методичних засад за обраним напрямком дослідження, з метою виявлення існуючих проблем теоретичного та/або практичного характеру;

- розробка заходів з вирішення виявлених проблем обліку за обраною темою дослідження;
- вміння застосовувати на практиці отримані знання з обліку і оподаткування в банках України;
- інші, залежно від обраного напрямку дослідження.

Зміст запропонованої нижче розрахункової роботи полягає у набутті здобувачами вищої освіти теоретичних знань та практичних навичок з дисципліни «Облік і звітність в банках».

У процесі виконання роботи здобувачі вищої освіти розкривають два теоретичні питання, що пов'язані із вивченням методичних засад обліку за міжнародними стандартами фінансової звітності у банках України. Вивчають МСФЗ та інші нормативні акти з питань обліку в банках та наукові розробки вітчизняних і зарубіжних учених. Формують власні узагальнення та висновки щодо досліджуваних питань. Крім того, в роботі, здобувачі вищої освіти вирішують дві практичні задачі з метою закріплення теоретичних знань на практиці.

Методичні вказівки для написання роботи включають короткі пояснення щодо вибору варіанту розрахункової роботи, зміст роботи, порядок виконання та оформлення, критерії оцінювання, список рекомендованої літератури.

1 Зміст і послідовність виконання розрахункової роботи

Зміст роботи полягає у формуванні теоретичних знань та практичних навичок у здобувачів вищої освіти з питань обліку і оподаткування в банках України.

Пропонується така послідовність виконання роботи:

1. Вибір вихідних даних (теоретичних питань) відповідно до порядку, наведеного в розділі 2 та в Додатку Б.
2. Розкриття теоретичних питань згідно з обраним варіантом.
3. Виконання практичної частини, а саме – набуття практичних навичок при вирішенні практичних задач.

Розрахункова робота складається із послідовно розташованих структурних елементів:

- титульна сторінка;
- зміст;
- вступ (обов'язково повинен містити такі складові: обґрунтування актуальності теми дослідження; виділення попередніх досліджень з вказанням їх авторів та предмету досліджень; виділення невирішених проблем за об'єктом дослідження; мета, завдання, об'єкт та предмет дослідження; опис використаних методів та інформаційна база дослідження);
- теоретична частина;
- практична частина (вирішення практичних задач);
- висновки (обов'язково мають відповідати (корелювати) поставленій меті та завданням дослідження і носити науково-практичний характер);
- список використаних джерел;
- додатки (наводяться лише за потреби).

У процесі написання розрахункової роботи здобувач вищої освіти протягом двох тижнів з початку семестру має погодити зміст майбутньої роботи зі своїм науковим керівником. Відповідно до графіку консультацій щодо виконання розрахункової роботи здобувач вищої освіти має право звертатись до наукового керівника з будь-яких питань щодо змісту розрахункової роботи, отримувати відповідні консультації, здавати на перевірку поетапно окремі частини роботи та отримувати зауваження та пропозиції до них.

Автор розрахункової роботи на зворотній стороні титульного аркушу роботи вказує інформацію відповідно до Додатку Г.

Граничний термін здачі роботи на кафедру для остаточної перевірки – за два тижні до початку залікового тижня.

2 Вибір варіанта розрахункової роботи

Розрахункова робота складається з двох частин: теоретична (здобувач вищої освіти розкриває два теоретичні питання, обсяг яких складає не більше 14 сторінок) та практична (вирішення практичних задач).

Теоретичні питання здобувачами вищої освіти обираються самостійно згідно з варіантом (Додаток Б). Номер першого питання відповідає номеру здобувача вищої освіти у списку групи, а другого — першому плюс 25.

Здобувачам вищої освіти дозволяється, за погодження з науковим керівником, замінити питання на будь-які інші (з наведеного списку чи нові) з урахуванням наукових вподобань відповідного здобувача освіти, в рамках робочої програми дисципліни «Облік і звітність в банках».

Також, здобувач вищої освіти, за погодження з науковим керівником, може розкрити лише одне питання, якщо економічний зміст запропонованого таким здобувачем плану роботи в повній мірі забезпечить розкриття відповідного питання та забезпечить набуття всіх навичок та вмінь, передбачених метою роботи.

Практична частина розрахункової роботи складається з вирішення двох практичних задач з їх обранням в порядку тому ж, що й для теоретичних питань (Додаток В).

3 Вимоги до оформлення розрахункової роботи

Розрахункова робота оформлюється на стандартних аркушах паперу. Всі сторінки мають бути пронумеровані. Обсяг роботи не повинен перевищувати 20 сторінок. Робота має бути оформлена в друкованому вигляді, з додержанням наступних стандартів: шрифт – Times New Roman; розмір шрифту – 14 пунктів; відстань між рядками – 1,5 інтервали; параметри сторінки – формат А4; розташування – книжне; поля: ліве – 30 мм, верхнє та нижнє – 20 мм, праве – 15 мм.

На початку роботи вміщується титульний аркуш за встановленою формою із зазначенням дати виконання роботи, підпису виконавця та теми роботи (приклад наведено у Додатку А). За титульним аркушем розміщують послідовно: зміст роботи, вступ, основну частину роботи, висновки і пропозиції, список використаної літератури, додатки.

Вступ, кожний розділ, висновки і список використаної літератури починаються з нової сторінки. У тексті назва кожного параграфу виділяється окремим рядком.

Для спрощення сприйняття інформації бажано використання таблиць та рисунків. Великі за обсягом таблиці слід виносити в додатки. При оформленні таблиць слід пам'ятати, що таблиці розташовують безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, або на наступній сторінці. На всі таблиці повинні бути посилання у роботі.

Таблиці нумеруються окремо від рисунків послідовною нумерацією арабськими цифрами в межах розділу, де вони знаходяться (за винятком додатків). Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: “Таблиця 1.2.” (друга таблиця першого розділу).

Слово “Таблиця _” вказують один раз зліва над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть: “Продовження таблиці ____” та “Закінчення таблиці ____” з зазначенням номера таблиці. Аналогічно відображають і графічні матеріали (діаграми, графіки, схеми, тощо), лише їх підпис здійснюється безпосередньо під такою діаграмою, схемою і починається зі слова “Рисунок_”, після чого вказується номер рисунка (складається з номерів розділу та порядкового номера рисунка, відокремлених крапкою) та наводиться його назва.

Якщо у роботі наводяться формули, то вони повинні бути пронумеровані та набрані за допомогою редактора формул MS Equation 3.0.

4 Критерії оцінювання розрахункової роботи

Робота повинна бути оформлена відповідно до вимог вищої школи.

Вид роботи	Форма контролю	Кількість балів	
Структура, опис методу та програмна частина	1. Відповідність умовам завдання	0... 1	1
Пояснювальна записка	1. Обґрунтованість рішень	0... 1	1
	2. Посилання на першоджерела	0... 1	1
	3. Відповідність оформлення вимогам	0... 1	1
	4. Своєчасність здачі	0... 1	1
Захист РР	Самостійність виконання (відповіді на запитання)	0... 5	5
Разом		0... 10	10

Рекомендована література

Основна

1. Павелко О. В. Облік і звітність у банках [Електронне видання] : навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2022. 336 с. URL : <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/24616>.
2. Утенкова К.О. Облік у банках: Практ. посіб. Харків: 2021. 176 с.
3. Міжнародні стандарти фінансової звітності в перекладі 2022 року (МСФЗ, включаючи МСБО та тлумачення КТМФЗ, ПКТ.) URL: https://mof.gov.ua/uk/translation_of_international_financial_reporting_standards_2022_updated-576
4. IFRS Taxonomy 2021, A view organised by financial statement—in Ukrainian URL: <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/standards/taxonomy/translations/ukrainian/2021/ukrainian-taxonomy-iti-2021-fs.pdf>
5. Accounting in Foreign Countries [Electronic resource] / N. Skorobogatova ; Igor Sikorsky KPI. – Electronic text data (1 file: 1,79 MB). – Kyiv : Igor Sikorsky KPI, 2020. 162 p. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/41139/1/Accounting-in-Foreign-Countries_Skorobogatova.pdf
6. Trotman K. Financial Accounting: An Integrated Approach / K. Trotman, E. Carson, K. Morgan. – Sydney : Cengage Learning Australia, 2019. 744 p

Допоміжна

1. Господарський кодекс України: Кодекс від 16.01.2003 № 436–IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.
2. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій з готівковими коштами та банківськими металами в банках України: Постанова Національного банку України від 20.10.2004 № 495. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1425-04#Text>
3. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій в іноземній валюті та банківських металах у банках України: Постанова Правління НБУ № 555 від 17.11.2004. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1511-04#Text>
4. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій з похідними фінансовими інструментами в банках України: Постанова Національного банку України від 26.12.2018 № 153. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0153500-18#Text>
5. Інструкції про виконання міжбанківських платіжних операцій в Україні в національній валюті: Постанова Національного банку України від 03.03.2023 № 16 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0016500-23#Text>
6. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій із фінансовими інструментами в банках України: Постанова Національного банку України від 21.02.2018 № 14. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0014500-18#Text>

7. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні: Постанова Національного банку України; Інструкція від 28.08.2001 № 368 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01#Text>
8. Інструкція про порядок відображення в бухгалтерському обліку банками України поточних і відстрочених податкових активів та податкових зобов'язань: Постанова Національного банку України від 17.03.2009 № 140. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0291-09#Text>
9. Інструкція про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних послуг: Постанова НБУ від 29.07.2022 № 163 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0163500-22#Text>
10. Інструкція з організації інкасації коштів та перевезення валютних цінностей банків в Україні: Постанова Національного банку України від 31.03.2017 № 29. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0029500-17#Text>
11. Інструкція про порядок організації касової роботи банками та проведення платіжних операцій надавачами платіжних послуг в Україні: Постанова Національного банку України від 25.09.2018 № 103 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0103500-18#Text>
12. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової звітності» URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%91%D0%9E%201_ukr_2022.pdf
13. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 12 «Податки на прибуток». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%91%D0%9E_12_ukr_2022.pdf
14. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%91%D0%9E%2021_ukr_2022.pdf
15. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 34 «Проміжна фінансова звітність». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%91%D0%9E%2034_ukr_2022.pdf
16. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%91%D0%9E_39_ukr_2022.pdf
17. План рахунків бухгалтерського обліку банків України: Постанова Національного банку України від 11.09.2017 № 89. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/file/text/101/f469870n677.docx>
18. Податковий кодекс України: Кодекс від 02.12.2010 № 2755–VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
19. Про організацію бухгалтерського обліку в банках України: Постанова Національного банку України від 04.07.2018 № 75. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0075500-18#Text>

20. Положення про порядок обліку та проведення Національним банком України та банками України операцій з депозитними сертифікатами Національного банку України: Постанова Національного банку України від 03.12.2015 № 859. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0859500-15#Text>
21. Положення про ліцензування банків: Постанова Національного банку України від 22.12.2018 № 149 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0149500-18#Text>
22. Положенням про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій та операцій з ощадними сертифікатами банку: Постанова Правління НБУ 03.12.03 № 516 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1256-03#Text>
23. Положення про порядок здійснення Національним банком України наглядових функцій щодо банків, діяльність яких пов'язана з державною таємницею: Постанова Національного банку України від 28.12.2002 № 538 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0056-03#Text>
24. Положення про здійснення банками фінансового моніторингу: Постанова Національного банку України від 19.05.2020 № 65 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0065500-20#Text>
25. Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями: Постанова Національного банку України від 30.06.2016 № 351 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16#Text>
26. Положення про порядок здійснення банками операцій за акредитивами: Постанова Національного банку України від 03.12.2003 № 514. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1213-03#Text>
27. Положення про порядок формування та використання банками резервного фонду: Постанова НБУ від 08.08.2001 № 334 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0749-01#Text>
28. Про структуру системи банківського нагляду Національного банку України та його повноваження щодо адекватного реагування на порушення в діяльності комерційних банків: Постанова Національного банку України; Положення від 17.11.1997 № 380. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0486500-97#Text>
29. Порядок подання фінансової звітності: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.2000 № 419 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-%D0%BF#Text>
30. Правила бухгалтерського обліку операцій з використанням платіжних карток у банках України: Постанова Національного банку України від 08.04.2005 № 123 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0441-05#Text>
31. Правила бухгалтерського обліку доходів і витрат банків України: Постанова Національного банку України від 27.02.2018 № 17. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0017500-18#Text>
32. Правила бухгалтерського обліку операцій з акредитивами в банках України: Постанова Національного банку України від 28.12.2019 № 164. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0164500-19#Text>

33. Про акціонерні товариства: Закон України від 27.07.2022 № 2465-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2465-20#Text>

34. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>

35. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

36. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 06.12.2019 № 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>

37. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018 № 2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>

38. Про затвердження форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємств: Наказ Мінфіну України від 20.10.2015 № 897 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1415-15#Text>.

39. Про затвердження Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України: Постанова НБУ від 24.10.2011 № 373 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1288-11#n362>

40. Про затвердження нормативно-правових актів Національного банку України з бухгалтерського обліку: Постанова НБУ від 11.09.2017 № 89. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0089500-17#n26>

41. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>

42. Про платіжні послуги: Закон України від 30.06.2021 № 1591-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>

43. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб: Закон України від 23.02.2012 № 4452-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4452-17#Text>

44. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 24.03.1995 № 108/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text>

45. Сидоренко О.О. Визнання активів з права користування та окремі аспекти організації їх обліку. Випуску наукового-виробничого журналу «Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво». 2020. 6 (117).

46. Сидоренко О.О. Особливості визнання інвестиційної нерухомості в банках України відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності. Інфраструктура ринку. Електронний науково-практичний журнал. 2020. Випуск 50. С. 280-284.

47. Сидоренко О.О. Особливості відображення в обліку банків доходів (витрат) від зміни справедливої вартості інвестиційної нерухомості. «Інноваційний розвиток інформаційного суспільства: економіко-управлінські, правові та соціокультурні аспекти»: IX Міжнародна науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих учених (м. Чернігів, 22 грудня

2020 р.): збірник матеріалів конференції. Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2020. С.237-239.

48. Сидоренко О.О., Тонкоглас І.В. Класифікація господарських операцій банку для цілей обліку. Вісник Одеського національного університету. Економіка. Одеський національний університет імені І. І. Мечникова. 2020. Вип. 25.4 (83). С.111-115.

49. Сидоренко О.О., Тонкоглас І.В. Обліково-податкові особливості придбання банками України основних засобів. Бухгалтерський облік, оподаткування, аналіз і аудит: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку : V Міжнародна науково-практична конференція (м. Чернігів, 27 листопада 2019 р.) : тези доповідей. – Чернігів : ЧНТУ, 2019. С. 17-20.

50. Сидоренко О.О., Тонкоглас І.В. Про необхідність удосконалення окремих нормативно-правових актів в сфері бухгалтерського обліку в банках України у зв'язку зі змінами МСФЗ. «Вплив обліку та фінансів на розвиток економічних процесів в умовах діджиталізації: соціально-економічні та інформаційно-правові аспекти». Збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції ЧІБІП МНТУ імені академіка Ю. Бугая. - Чернігів, 23 квітня 2020 року. С. 32-34.

Інформаційні ресурси

1. Законодавство України. *Верховна Рада України*: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>

2. Міністерство фінансів України: веб-сайт. URL: <http://www.minfin.gov.ua>

3. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського: веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

4. Національний банк України: веб-сайт. URL: <http://www.bank.gov.ua>

5. Облік і звітність в банках. *Система дистанційного навчання Moodle НУ «Чернігівська політехніка»*. URL: <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=6116>

Приклад оформлення титульної сторінки

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Навчально-науковий інститут економіки
Кафедра економіки, обліку і оподаткування

РОЗРАХУНКОВА РОБОТА

з дисципліни Облік і звітність в банках

Спеціальність 071 *“Облік і оподаткування”*

Курс 4, група ОА -191

Ткач Петро Петрович

Варіант 1

Перевірив _____.

“ _____ ” _____ 2023 р.

Чернігів
2023

***Рекомендовані питання для розкриття в розрахунковій роботі
з дисципліни “Облік і звітність в банках”***

1. Сутність банків і банківської діяльності.
2. Види банківської діяльності.
3. Нормативно-правове регулювання організації та ведення бухгалтерського обліку в банках України.
4. План рахунків бухгалтерського обліку банків України та особливості його застосування.
5. Організація бухгалтерського обліку в банках України.
6. Етапи становлення та розвитку банківської системи України.
7. Роль банківського сектору в розвитку економіки України.
8. Функції та права Національного банку України. Регулювання банківської діяльності в Україні.
9. Види банківської діяльності та особливості відображення інформації щодо них в обліку банку.
10. Загальні засади касового обслуговування в банках України.
11. Нормативно-правове забезпечення обліку касових операцій в банках України.
12. Організація роботи щодо здійснення касових операцій в банках України.
13. Документальне оформлення готівкових операцій в банках України.
14. Бухгалтерський облік приймання готівки в банках України.
15. Бухгалтерський облік операцій із видачі готівки в банках України.
16. Облік внутрішньобанківських та інших операцій банків з використанням готівки.
17. Облік операцій з передавання готівки між банками, між банками та інкасаторськими компаніями.
18. Організація та облік кореспондентських відносин між банківськими установами.
19. Облік розрахункових операцій клієнтів банку.
20. Нормативно-правове забезпечення обліку розрахункових операцій в банках України.
21. Облік акредитивів в банках України.
22. Облік розрахунків у банках України з використанням платіжних карток.
23. Сутність та класифікація операцій в іноземній валюті в банках України.
24. Нормативно-правове забезпечення обліку валютних операцій в банках України.
25. Облік курсових різниць за операціями в іноземній валюті в банках України.
26. Облік результатів переоцінки монетарних статей на дату балансу.

27. Облік готівкових валютно-обмінних операцій в банках України.
28. Облік безготівкових операцій з купівлі та продажу іноземної валюти та банківських металів.
29. Особливості обліку депозитно-кредитних операцій в банках України.
30. Нормативно-правове забезпечення процесу обліку депозитних та кредитних операцій в банках України.
31. Оцінка та методика обліку залучених депозитів та наданих кредитів в банках України.
32. Облік строкових депозитів клієнтів банку.
33. Особливості відображення в обліку банків України операцій з ощадними сертифікатами.
34. Класифікація кредитів, як об'єктів обліку в банках України.
35. Методика обліку надання та залучення кредитів банками України.
36. Методи бухгалтерської оцінки виданих кредитів за МСФЗ.
37. Особливості нормативного регулювання процесу формування (збільшення, зменшення) статутного капіталу банку.
38. Облік операцій щодо створення, збільшення чи зменшення статутного капіталу банку України.
39. Нормативно-правове забезпечення процесу обліку власного капіталу в банках України.
40. Облік викупу власних акцій банками України.
41. Облік нарахування та виплати дивідендів в банках України.
42. Особливості формування та обліку резервних фондів в банках України.
43. Облік результатів переоцінки основних засобів в банках України.
44. МСФЗ як методичне забезпечення процесу обліку доходів та витрат в банках України.
45. Нормативно-правове забезпечення обліку доходів та витрат в банках України.
46. Сутність та класифікація доходів банку для цілей обліку і складання звітності.
47. Сутність та класифікація витрат банку для цілей обліку і складання звітності.
48. Облік фінансових результатів діяльності банків України.
49. Особливості оподаткування в банках України.
50. Нормативно-методичне забезпечення процесу нарахування та сплати податків в банках України.
51. Організація обліку податкових розрахунків в банках України.
52. Взаємозв'язок фінансової та податкової звітності в банках України.
53. Особливості оподаткування банків України податком на додану вартість.
54. Особливості оподаткування банків України податком на прибуток підприємств.
55. Сутність та класифікація звітності банків України.
56. Структура і зміст форм фінансової звітності банків України.

57. Особливості застосування банками України таксономії за МСФЗ.
58. Структура і зміст приміток до фінансової звітності в банках України.
59. Методика складання консолідованої фінансової звітності в банках України.
60. Порядок складання, подання та оприлюднення фінансової звітності банками України.
61. Структура і зміст Звіту про управління.

Рекомендовані практичні завдання для вирішення в розрахунковій роботі з дисципліни “Облік і звітність в банках”

Завдання 1. Нижченаведена таблиця містить характеристику термінів, визначених законодавством України в банківській сфері. Визначення наведені у довільному порядку. Необхідно правильно поєднати терміни та їх визначення заповнивши для цього перший стовпець.

Терміни: банківська система України; банк; банк з іноземним капіталом; державний банк; основний капітал банку; субординований борг; Міжнародні стандарти фінансової звітності.

Термін	Визначення терміну
	банк, у якому частка капіталу, що належить хоча б одному іноземному інвестору, становить не менше 10 відсотків
	включає статутний капітал і розкриті резерви, які створені або збільшені за рахунок нерозподіленого прибутку, надбавок до курсу акцій і додаткових внесків акціонерів у статутний капітал, загальний фонд покриття ризиків, що створюється під невизначений ризик при проведенні банківських операцій, за винятком збитків за поточний рік і нематеріальних активів.
	складається з Національного банку України та інших банків, а також філій іноземних банків, що створені і діють на території України відповідно до положень цього Закону та інших законів України.
	банк, 100 відсотків статутного капіталу якого належить державі
	юридична особа, яка на підставі банківської ліцензії має виключне право надавати банківські послуги
	це стандарти та тлумачення, видані Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО). Вони охоплюють: а) Міжнародні стандарти фінансової звітності; б) Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку; в) Тлумачення КТМФЗ; та г) Тлумачення ПКТ
	звичайні незабезпечені банком боргові капітальні інструменти, які за умовою договору не можуть бути забрані з банку раніше 5 років, а у випадку банкрутства чи ліквідації повертаються інвестору після погашення претензій всіх інших кредиторів

Завдання 2. Нижченаведена таблиця містить характеристику термінів, визначених законодавством України щодо обліку і звітності в банках. Визначення наведені у довільному порядку.

Необхідно правильно поєднати терміни та їх визначення заповнивши для цього перший стовпець.

Терміни: аналітичні рахунки; бухгалтерський облік в банках; відповідальний виконавець; внутрішньобанківські операції; внутрішньобанківські рахунки; клієнтські рахунки; облікова політика; операція банку; оцінка; первинний документ; сторно.

Термін	Визначення терміну
	операції банку, що не пов'язані з виконанням доручень клієнтів
	процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передавання інформації про операції банку зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень
	усі інші рахунки аналітичного обліку, що не належать до клієнтських рахунків
	реєстри аналітичного обліку
	сукупність принципів, методів і процедур, що використовується банком для ведення бухгалтерського обліку, складання та подання фінансової звітності
	рахунки, за якими обліковуються кошти, розпорядником яких є клієнти банку. До клієнтських рахунків належать кореспондентські, поточні, вкладні (депозитні) рахунки, рахунки умовного зберігання (ескроу), розрахункові рахунки
	процес визначення грошових сум, за якими мають визнаватися і відображатися елементи фінансових звітів у Звіті про фінансовий стан (Баланс) та у Звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід (Звіт про фінансові результати); основа оцінки - певна ідентифікована властивість (наприклад, історична собівартість, справедлива вартість чи вартість виконання) статті, що оцінюється. Застосування основи оцінки до активу чи зобов'язання породжує оцінку цього активу чи зобов'язання та відповідних доходів і витрат
	працівник банку, який відповідно до його службових обов'язків та/або розпорядження керівництва банку має повноваження виконувати певні операції та несе відповідальність за їх належне виконання
	документ, який містить відомості про операцію
	спосіб виправлення помилок у реєстрах бухгалтерського обліку шляхом зворотного запису на величину помилки та одночасного зазначення правильної суми. Виправлення вносяться до реєстру бухгалтерського обліку в тому звітному періоді, у якому виявлені помилки, що можуть виникати під час математичних підрахунків, застосування облікової політики, неправильної інтерпретації фактів, помилкового зарахування та/або списання коштів за рахунками, неналежного виконання посадових обов'язків
	дія або подія, внаслідок якої відбуваються зміни у фінансовому стані банку та яка відображається за балансовими або позабалансовими рахунками банку

Завдання 3. Нижченаведена таблиця містить характеристику термінів, визначених законодавством України щодо обліку і звітності в банках. Визначення наведені у довільному порядку.

Необхідно правильно поєднати терміни та їх визначення заповнивши для цього перший стовпець.

Терміни: дебіторська заборгованість; капітал банку; контраktivні рахунки; контрарні рахунки; контрпассивні рахунки; кредиторська заборгованість; План рахунків; транзитні рахунки.

Термін	Визначення терміну
	рахунки, що використовують для обліку платежів на час до перерахування їх за призначенням згідно з нормативно-правовими актами Національного банку України з питань бухгалтерського обліку або договорами.
	сума зобов'язань банку юридичним і фізичним особам на певну дату щодо надання активів, послуг, інших зобов'язань банку;
	рахунки бухгалтерського обліку, показники яких використовуються для регулювання оцінки об'єктів обліку, що відображені в інших рахунках;
	контрарні рахунки, що використовуються для регулювання показників пасивних рахунків. Відображення операцій за цими рахунками здійснюється за методами відображення операцій за активними рахунками;
	залишкова вартість активів банку після вирахування всіх його зобов'язань;
	систематизований перелік рахунків бухгалтерського обліку, що використовується для детальної та повної реєстрації всіх банківських операцій з метою забезпечення потреб складання фінансової звітності;
	сума вимог банку до юридичних і фізичних осіб на певну дату щодо отримання активів, послуг;
	контрарні рахунки, що використовуються для регулювання показників активних рахунків. Відображення операцій за цими рахунками здійснюється за методами відображення операцій за пасивними рахунками;

Завдання 4. Нижченаведена таблиця містить класи рахунків відповідно до плану рахунків в банках України. Необхідно навести узагальнену характеристику (призначення) класів рахунків заповнивши для цього другий стовпець.

Клас	Характеристика
Клас 1	
Клас 2	
Клас 3	
Клас 4	

Клас 5	
Клас 6	
Клас 7	
Клас 8	
Клас 9	

Завдання 5. Проаналізувавши План рахунків бухгалтерського обліку банків України необхідно виокремити основні рахунки обліку, які будуть використані за видами діяльності банку.

Види діяльності	Види та характеристика рахунків
Відкриття та ведення поточних рахунків клієнтів	
Залучення депозитів	
Розміщення залучених у вклади, коштів та банківських металів	

Завдання 6. Проаналізувавши План рахунків бухгалтерського обліку банків України необхідно проставити рахунки обліку до нижче наведених статей.

№	Статті	Рахунок обліку
1	Банкноти та монети в касі банку	
2	Банківські метали в банку	
3	Резерви за банківськими металами, наявність яких є непідтвердженою	
4	Кореспондентський рахунок банку в Національному банку України	
5	Кореспондентський рахунок Національного банку України в банку	
6	Кредити, що отримані від Національного банку України на підтримку ліквідності	
7	Депозитні сертифікати Національного банку України, розміщені в банках України, що обліковуються за амортизованою собівартістю	
8	Кореспондентські рахунки, що відкриті в інших банках	
9	Кореспондентські рахунки інших банків	
10	Кредити в поточну діяльність, що надані суб'єктам господарювання, які обліковуються за амортизованою собівартістю	
11	Земельні ділянки	
12	Фінансовий лізинг (оренда), що наданий суб'єктам господарювання, який обліковується за амортизованою собівартістю	
13	Кредити на поточні потреби, що надані фізичним особам, які обліковуються за амортизованою собівартістю	
14	Поточні рахунки клієнтів, які утримуються за рахунок Державного бюджету України	
15	Кошти на вимогу суб'єктів господарювання	
16	Строкові вклади (депозити) суб'єктів господарювання	
17	Строкові вклади (депозити) фізичних осіб	
18	Кошти на вимогу небанківських фінансових установ	
19	Резерви під дебіторську заборгованість за операціями з клієнтами банку	
20	Запаси на складі	
21	Дорогоцінні метали в дорозі	
22	Доходи майбутніх періодів	
23	Витрати майбутніх періодів	
24	Нараховані доходи за розрахунково-касове обслуговування	
25	Договірне зобов'язання	
26	Кредиторська заборгованість за податком на прибуток	
27	Заборгованість працівникам банку на відрядження	
28	Субординований борг банку	
29	Інвестиції в асоційовані небанківські фінансові установи	
30	Нематеріальні активи	
31	Основні засоби	
32	Активи з права користування	
33	Статутний капітал банку	
34	Резервні фонди	
35	Нерозподілені прибутки минулих років	
36	Результати переоцінки основних засобів	

Завдання 7. Необхідно перевірити чи виконується головне бухгалтерське рівняння на підставі залишків за статтями балансу та вказати відповідні рахунки бухгалтерського обліку:

№	Статті	Сума, млн. грн	Активи, зобов'язання чи капітал	Рахунок обліку
1	Кошти на вимогу суб'єктів господарювання	100		
2	Строкові вклади (депозити) суб'єктів господарювання	150		
3	Будівлі, споруди, обладнання та інші основні засоби банку	420		
4	Банкноти та монети в касі банку	156		
5	Банкноти та монети в касі відділень банку	29		
6	Строкові вклади (депозити) Національного банку України	450		
7	Облігації внутрішньої державної позики, що рефінансуються Національним банком України, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки	125		
8	Кредити овернайт, що отримані від інших банків, які обліковуються за амортизованою собівартістю	255		
9	Кредити в поточну діяльність, що надані суб'єктам господарювання, які обліковуються за амортизованою собівартістю	603		
10	Кошти на вимогу фізичних осіб	400		
11	Нараховані витрати за коштами на вимогу фізичних осіб	25		
12	Резерв за коштами на вимогу фізичних осіб	50		
13	Статутний капітал	350		
14	Кореспондентський рахунок банку в Національному банку України	470		
15	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (власників)	42		
16	Емісійні різниці	12		
17	Непокриті збитки минулих років	9		
18	Знос основних засобів	12		
19	Строкові вклади (депозити) фізичних осіб	100		

Активи =

Зобов'язання =

Власний капітал =

Перевірка головного бухгалтерського рівняння:

Завдання 8. На підставі даних наведених в завданні 7, та з урахуванням господарських операцій здійснених у звітному періоді, необхідно визначити як зміниться структура та підсумок активів, зобов'язань та капіталу.

Господарські операції здійснені у звітному періоді:

1. Суб'єкт господарювання перевів зі свого поточного рахунку

кошти на непоточний депозит в цьому ж банку на суму 20 млн. грн;

2. Суб'єкт господарювання безготівково погасив тіло кредиту в поточну діяльність на суму 73 млн. грн;

3. Фізична особа закрила депозит та отримала гроші готівкою на суму 2 млн. грн;

4. Погашено в повному розмірі безготівково кредити овернайт, що отримані від інших банків, які обліковуються за амортизованою собівартістю.

5. Фізична особа через касу банку вклала кошти на депозит у розмірі 855 тис.грн.

6. За результатами інших операцій, банк за звітний період, отримав чистий прибуток на суму 15 млн. грн (умовно: всі доходи та витрати були відповідно отримані чи оплачені в безготівковій формі).

Завдання 9. Проаналізувавши План рахунків бухгалтерського обліку банків України необхідно відновити економічний зміст господарських операцій відображених за допомогою наступних бухгалтерських проведення:

Проведення	Зміст господарської операції
1. Дт 1001 Кт 2650	
2. Дт 1200 Кт 2600	
3. Дт 1001 Кт 2620	
4. Дт 2600 Кт 1200	
5. Дт 1005 Кт 2600	
6. Дт 1001 Кт 1005	
7. Дт 2520 Кт 1002	
8. Дт 1600 Кт 1200	
9. Дт 1007 Кт 1001	
10. Дт 3652 Кт 1001	
11. Дт 1001 Кт 3550	
12. Дт 7399 Кт 1002	
13. Дт 1001 Кт 1002	
14. Дт 1001 Кт 6399	
15. Дт 1200 Кт 2909	
16. Дт 2620 Кт 1500	
17. Дт 3510 Кт 1500	
18. Дт 7399 Кт 3510	

Завдання 10. Нижченаведена таблиця містить характеристику термінів, визначених законодавством України в банківській сфері. Визначення наведені

у довільному порядку. Необхідно правильно поєднати терміни та їх визначення заповнивши для цього перший стовпець.

Терміни: операційна каса; ПТКС; автоматична касова машина; оброблення готівки; пачка банкнот; післяопераційний час.

Термін	Визначення терміну
	частина робочого дня банку (філії, відділення) після закінчення операційного часу, уключаючи роботу у вихідні та святкові дні, протягом якої здійснюються касові операції з їх відображенням у бухгалтерському обліку не пізніше наступного операційного дня.
	1000 банкнот одного номіналу і зразка, що складається з 10 корінців банкнот по 100 банкнот (менше 10 корінців - неповна пачка)
	технічний пристрій, що дає змогу користувачу платіжних послуг ініціювати платіжну операцію готівкою, а також виконувати інші операції відповідно до функціональних можливостей цього пристрою
	частина приміщень касового вузла банку (філії, відділення), в якій здійснюються касові операції
	комплекс операцій, що включає визначення справжності та платіжності банкнот (монет), сортування, перераховування, формування та пакування
	машина, що обслуговує клієнтів у автоматичному або частково автоматичному режимі. До АТМ належать програмно-технічний комплекс самообслуговування (далі - ПТКС) та банкомати, депозитні системи, пристрої з видачі/приймання готівки та інших цінностей

Завдання 11. Необхідно записати бухгалтерські проведення до господарських операцій наведених в таблиці.

Господарська операція	Дебет	Кредит
Прийнято готівку через касу банку на поточні рахунки клієнтів, які утримуються за рахунок Державного бюджету України		
В касу відділення банку внесено готівкою у національній валюті кошти для їх зарахування на рахунок «Кошти бюджетних установ, що включаються до спеціального фонду Державного бюджету України».		
Внесок суб'єктом господарювання готівкових коштів національної валюти на власний поточний рахунок		
Небанківська фінансова установа внесла готівкою через відділення каси банку національну валюту		
Приймання готівки від фізичних осіб для зарахування на власний рахунок		
Приймання готівки від фізичних осіб для зарахування на рахунок умовного зберігання (ескроу)		
Приймання касою банку готівки для сплати комунальних платежів		
В касу банку прийнято комісійні за послуги банку, що сплачені готівкою		
Оприбуткована готівка клієнта, після її перерахування, яка була в нього інкасована		

Завдання 12. Необхідно записати бухгалтерські проведення до господарських операцій наведених в таблиці.

Господарська операція	Дебет	Кредит
Отримання коштів інкасаторами банку від суб'єкта господарювання		
Оприбутковано у касу відділення банку інкасовані кошти після перерахування грошової виручки		
Виявлена нестача грошей в інкасаторських сумках		
Отримання готівки за допомогою програмно-технічного комплексу самообслуговування для подальшого зарахування на рахунок небанківської фінансової установи		
Зараховано на рахунок небанківської фінансової установи кошти отримані через ПТКС		
Видача готівки національної валюти суб'єкту господарювання з його рахунку на вимогу через касу відділення банку		
Фізична особа закрила депозит та отримала кошти в касі банку		
Виплата готівки бюджетній організації за грошовим чеком		
Виплата готівкою заробітної плати працівникам банку		
Виплата відпускних працівникам банку у готівковій формі		
Видано готівкою у національній валюті кошти як аванс працівнику банку на відрядження		
Видано готівкою у національній валюті кошти як аванс працівнику банку на господарські витрати		
Повернення підзвітною особою невикористаних коштів в касу відділення банку після повернення з відрядження		
Повернення підзвітною особою невикористаних коштів в касу банку після використання їх частини на господарські потреби		
Вилучені з обігу з метою передавання на дослідження сумнівні банкноти (монети)		
Відправлення на дослідження в установленому порядку сумнівних банкнот (монет)		
Банкноти визнано неплатіжними		
Виявлено надлишок готівки в кінці операційного дня в касі банку		
В результаті проведення ревізії операційної каси банку виявлена нестача готівки		
Сума недостачі до встановлення осіб, які мають відшкодувати зазначені недостачі, відображена на позабалансі		
Віднесена сума недостачі на винну особу та закрито позабаланс		
Утримано із заробітної плати сума недостачі з винної особи працівника банку		

Завдання 13. Необхідно записати бухгалтерські проведення до господарських операцій: а) перераховано 1 млн грн банком на користь НБУ з метою отримання підкріплення готівки національної валюти; отримано та оприбутковано готівку в касу банку на суму 999 тис грн. Нестача була відшкодована безготівково; б) перераховано 1 млн грн банком на користь НБУ з метою отримання підкріплення готівки національної валюти; отримано та оприбутковано готівку в касу банку на суму 1,01 млн грн.

Завдання 14. Необхідно записати бухгалтерські проведення до господарських операцій: а) банк передав готівку до НБУ власними підрозділами на суму 562 тис грн та після їх надходження до НБУ отримав

відповідну суму на коррахунок у НБУ; б) банк здав готівку до НБУ через підрозділи перевезення іншого банку на суму 563 тис. грн, в свою чергу НБУ безготівково оплатив 562 тис. грн. При цьому відомо, що неможливо встановити винних осіб.

Завдання 15. Необхідно відновити зміст господарських операцій за наведеними бухгалтерськими проведеннями.

Господарська операція	Дебет	Кредит
	1811	1200
	2807	1200
	1001	1811
	1002	2807
	1007	1001
	1811	1007
	1200	1811
	2807	1002
	1200	2807

Завдання 16. Банк «А» отримав готівку від банку «Б» на суму 500000 грн, за яку попередньо була зроблена безготівкова оплата. Необхідно зробити бухгалтерські проведення для банку А та Б.

Завдання 17. Банк «А» отримав готівку від банку «Б» на суму 500000 грн, за яку після чого було зроблено безготівкову оплату.

Необхідно зробити бухгалтерські проведення для банку А та Б.

Завдання 18. Необхідно зробити можливі бухгалтерські проведення до господарських операцій, визначити види первинних документів, якими вони будуть оформлені:

- 1) Суб'єкт господарювання ТОВ «А» здав виручку через касу відділення банку на суму 326 тис. грн;
- 2) ТОВ «А» зняло, з власного рахунку на вимогу, готівкою, через касу відділення банку, кошти для виплати заробітної плати на суму 122 тис. грн;
- 3) Менеджер банку по роботі з клієнтами отримав кошти готівкою з каси відділення банку на суму 6500 грн для забезпечення потреб на період відрядження;
- 4) Отримано в касу відділення банку кошти від фізичної особи Іванова О.О. як оплата за електроенергію «Чернігів обленерго» на суму 356 грн;
- 5) Фізична особа відкрила депозит та внесла готівкою через касу відділення банку 6700 грн;
- 6) Через касу відділення банку фізична особа Сидоров О.О. отримав зі своєї картки заробітну плату у сумі 9500 грн;
- 7) Виявлено та передано до НБУ готівку, в тому числі не придатну до обігу на суму 56 тис грн.

Завдання 19. Нижченаведена таблиця містить характеристику термінів, визначених законодавством України в банківській сфері. Визначення наведені у довільному порядку. Необхідно правильно поєднати терміни та їх визначення заповнивши для цього перший стовпець.

Терміни: Система електронних платежів Національного банку; модуль СЕП; Внутрішньобанківська міжфілійна система; міжбанківська платіжна операція; кореспондентський рахунок.

Термін	Визначення терміну
	рахунок, що відкривається банком іншому банку для виконання міжбанківських платіжних операцій
	автоматизована система банку, яка забезпечує проведення платіжних операцій між його філіями та взаємодію із системою електронних платежів Національного банку (далі - СЕП) для виконання міжбанківських платіжних операцій самим банком і філіями банку, що працює в СЕП за моделлю 3 обслуговування консолідованого кореспондентського рахунку
	програмне забезпечення учасника СЕП для взаємодії з СЕП, яке інтегроване із системою автоматизації або ВМС
	переказ коштів між банками (філіями банків)/філіями іноземних банків/іншими установами, що обумовлений потребою виконання платіжних операцій користувачів платіжних послуг або власних зобов'язань банків (філій банків)/філій іноземних банків/інших установ
	державна платіжна система міжбанківських розрахунків, що забезпечує проведення міжбанківських операцій між учасниками СЕП із застосуванням електронних засобів приймання, оброблення, передавання та захисту інформації

Завдання 20. Необхідно записати бухгалтерські проведення до господарських операцій наведених в таблиці.

Господарська операція	Дебет	Кредит
За платіжною інструкцією клієнта перераховано кошти з рахунку суб'єкта господарювання на користь іншого суб'єкта господарювання, що обслуговується і іншому банку		
За платіжною інструкцією клієнта перераховано кошти з рахунку суб'єкта господарювання на користь іншого суб'єкта господарювання, що обслуговується в цьому банку		
Перераховано кошти з рахунку фізичної особи на користь іншого суб'єкта господарювання, що обслуговується в цьому банку		
Зарахування коштів на поточний рахунок суб'єкта господарювання від іншого суб'єкта господарювання, який обслуговується в іншому банку		
Надходження заробітної плати на рахунок фізичної особи		
Надходження коштів на користь фізичної особи, яка не має рахунку в цьому банку		

Завдання 21. Необхідно відновити зміст господарських операцій до наведених бухгалтерських проведенень.

Господарська операція	Дебет	Кредит
	3510	1200
	7399	3510
	9821	991
	9892	9821
	9819	9892
	9898	9819
	991	9898
	1001	2620
	2620	2620
	2630	2620

Завдання 22. Нижченаведена таблиця містить характеристику термінів, визначених законодавством України в банківській сфері. Необхідно правильно поєднати терміни та їх визначення заповнивши для цього перший стовпець.

Термін	Визначення терміну
	операції з купівлі, продажу або обміну валютних цінностей, що здійснюються як у готівковій формі (для банківських металів - із фізичною поставкою), так і безготівковій формі (для банківських металів - без фізичної поставки)
	рух певної суми коштів в Україну або за її межі з метою зарахування цих коштів на рахунок отримувача або видачі йому в готівковій формі
	операція, що має хоча б одну з таких ознак: а) операція, пов'язана з переходом права власності на валютні цінності та (або) права вимоги і пов'язаних з цим зобов'язань, предметом яких є валютні цінності, між резидентами, нерезидентами, а також резидентами і нерезидентами, крім операцій, що здійснюються між резидентами, якщо такими валютними цінностями є національна валюта; б) торгівля валютними цінностями; в) транскордонний переказ валютних цінностей та транскордонне переміщення валютних цінностей.
	це золото, срібло, платина, метали платинової групи, доведені (афіновані) до найвищих проб у зливках і порошках, що мають сертифікат якості, а також монети, вироблені з дорогоцінних металів
	національна валюта (гривня), іноземна валюта та банківські метали
	ввезення, пересилання на митну територію України, вивезення, пересилання з митної території України або транзит через митну територію України банківських металів, готівкової валюти
	а) грошові знаки грошових одиниць іноземних держав у вигляді банкнот, казначейських білетів, монет, що перебувають в обігу та є законним платіжним засобом на території відповідної іноземної держави або групи іноземних держав, а також вилучені або такі, що вилучаються з обігу, але підлягають обміну на грошові знаки, що перебувають в обігу; б) кошти на рахунках у банках та інших фінансових установах, виражені у грошових одиницях іноземних держав і міжнародних розрахункових (клірингових) одиницях (зокрема у спеціальних правах запозичення), що належать до виплати в іноземній валюті; в) електронні гроші, номіновані у грошових одиницях іноземних держав та (або) банківських металах;
	валютна операція за угодою, умови якої передбачають виконання цієї операції в день укладення угоди
	валютна операція за угодою, умови якої передбачають виконання цієї операції в перший робочий день після дня укладення угоди
	валютна операція за угодою, умови якої передбачають виконання цієї операції на другий робочий день після дня укладення угоди

Терміни: валютна операція; торгівля валютними цінностями; транскордонне переміщення валютних цінностей; транскордонний переказ

валютних цінностей; валютні цінності; банківські метали; іноземна валюта; валютна операція на умовах «спот»; валютна операція на умовах «тод»; валютна операція на умовах «том».

Завдання 23. Фізична особа здала в касу відділення банку 3000 євро в обмін на готівкову гривню, банківський курс складав 38,5 грн за 1 євро. Офіційний курс гривні щодо євро складав 38,9 грн за один євро. Необхідно зробити бухгалтерські проведення.

Завдання 24. Фізична особа в касі банку придбала 3000 доларів США, банківський курс складав 37,5 грн за долар США. Офіційний курс гривні щодо долара складав: 37,6 грн за один долар США. Необхідно зробити бухгалтерські проведення.

Завдання 25. В касі банку було здійснено обмін доларів США на Євро. Фізична особа здала 3000 євро з вимогою обміну їх на долари США. Комісійна винагорода банку становить 1 % від суми наданої валюти зі сплати у гривнях за офіційним курсом. Офіційні курси гривні щодо іноземних валют становили: 36,9 грн за євро; 36,3 грн за долар США.

Банківський курс: євро – 37,9 грн за євро; долар США – 36,7 грн за долар США. Необхідно зробити бухгалтерські проведення.

Завдання 26. За дорученням ТОВ «А» банком було придбано та зарахував на їх валютний рахунок 10000 доларів США за курсом 36,5 грн за долар США. Попередньо банком було отримано 400000 грн для виконання зазначених операцій. Комісійна винагорода становить 1 % від витрат банку для купівлі валюти. Невикористані кошти банком було повернуто на рахунок ТОВ «А». Необхідно зробити бухгалтерські проведення.

Завдання 27. В касі банку було здійснено обмін доларів США на Євро. Фізична особа здала 5000 євро з вимогою обміну їх на долари США. Комісійна винагорода банку становить 1 % від суми наданої валюти зі сплати у гривнях за офіційним курсом. Офіційні курси гривні щодо іноземних валют становили: 36,9 грн за євро; 34,3 грн за долар США.

Банківський курс: євро – 37,9 грн за євро; долар США – 36,7 грн за долар США. Необхідно зробити бухгалтерські проведення

Завдання 28. За дорученням ТОВ «А» банком було придбано та зараховано на валютний рахунок 9000 доларів США за курсом 36,5 грн за долар США. Попередньо банком було отримано 500000 грн для виконання зазначених операцій. Комісійна винагорода становить 2 % від витрат банку для купівлі валюти. Невикористані кошти повернуто на рахунок ТОВ «А».

Завдання 29. За дорученням ТОВ «А» банком було реалізовано 10000 євро за курсом 37,85 грн за євро. Комісійна винагорода банку становить 1 %

від продажу іноземної валюти. Кошти від продажу валюти за вирахуванням комісійної винагороди банк зарахував на рахунок ТОВ «А». Необхідно зробити бухгалтерські проведення

Завдання 30. Нижченаведена таблиця містить характеристику термінів, визначених законодавством України в банківській сфері. Визначення наведені у довільному порядку. Необхідно правильно поєднати терміни та їх визначення заповнивши для цього перший стовпець.

Терміни: амортизована собівартість фінансового активу або фінансового зобов'язання; витрати на операцію; довгострокові кредити; ефективна ставка відсотка; основна сума; премія; проценти; прострочена заборгованість.

Термін	Визначення терміну
	надані або отримані кредити на строк більше ніж один рік
	сума, у якій оцінюється фінансовий актив або фінансове зобов'язання під час первісного визнання, за вирахуванням отриманих або сплачених коштів [основної суми боргу, процентних доходів (витрат) або інших платежів, пов'язаних з ініціюванням фінансового активу або фінансового зобов'язання], збільшена або зменшена на величину накопиченої амортизації, розрахованої з використанням ефективної ставки відсотка, - різниці між первісно визнаною сумою та сумою погашення фінансового інструменту, а також для фінансових активів скоригована з урахуванням оціночного резерву під кредитні збитки
	ставка, яка точно дисконтує очікуваний потік майбутніх грошових платежів або надходжень упродовж очікуваного терміну дії фінансового активу чи фінансового зобов'язання до валової балансової вартості фінансового активу або до амортизованої собівартості фінансового зобов'язання. Банк здійснює розрахунок ефективної ставки відсотка на основі майбутніх очікуваних грошових потоків з урахуванням усіх умов договору за фінансовим активом без урахування очікуваних кредитних збитків
	це сума перевищення справедливої вартості фінансових інструментів під час їх первісного визнання без урахування нарахованих (накопичених) на час придбання процентів над їх номінальною вартістю
	додаткові витрати, безпосередньо пов'язані з придбанням, випуском або вибуттям фінансового активу чи зобов'язання і які не могли виникнути, якщо суб'єкт господарювання не випустив, не придбав або не реалізував фінансовий інструмент. До витрат на операцію належать комісійні, сплачені агентам, консультантам, брокерам і дилерам, збори органам регулювання, фондовим біржам, податки та державне мито, інші витрати. Витрати на операції не включають дисконти або премії за борговими фінансовими інструментами, адміністративні витрати
	це справедлива вартість фінансового активу під час первісного визнання, що змінюється протягом дії фінансового активу в разі здійснення платежів у погашення основної суми боргу
	є відшкодуванням вартості грошей у часі та кредитного ризику стосовно основної суми, залишається не погашеною протягом визначеного часу, та може включати відшкодування інших звичайних ризиків і витрат, пов'язаних з кредитуванням, та маржи прибутку
	заборгованість, не погашена в строк, установлений договором. Борговий фінансовий інструмент у сумі валової балансової вартості визнається в бухгалтерському обліку простроченим, якщо будь-який платіж (основна сума або проценти) за таким фінансовим інструментом є простроченим

Завдання 31. Нижченаведена таблиця містить номери рахунків за якими слід навести їх характеристику заповнивши для цього другий стовпець.

Номер рахунку	Характеристика (призначення рахунку)
2600	
2620	
7020	
7040	
2608	
2628	
3800	
2610	
2630	
6398	
7398	
7021	
7041	
2616	
2063	
2353	
2103	
2203	
2068	

Завдання 32. Нижченаведена таблиця містить характеристику термінів, визначених законодавством України в банківській сфері. Визначення наведені у довільному порядку. Необхідно правильно поєднати терміни та їх визначення заповнивши для цього перший стовпець.

Терміни: вклад (депозит) на вимогу; вклад (депозит) строковий; ощадний сертифікат банку; довгостроковий вклад (депозит); дисконт.

Термін	Визначення терміну
	цінний папір, який підтверджує суму вкладу, внесеного в банк, і права вкладника (власника сертифіката) на одержання після спливу встановленого строку суми вкладу та процентів, установлених сертифікатом, у банку, який його видав (далі - ощадний сертифікат).
	грошові кошти або банківські метали, залучені банком від вкладника або які надійшли для вкладника на умовах повернення вкладу зі спливом встановленого договором строку.
	грошові кошти або банківські метали, залучені банком від вкладника або які надійшли для вкладника на умовах видачі вкладу (депозиту) на першу вимогу вкладника.
	це сума перевищення номінальної вартості фінансових інструментів над їх справедливою вартістю під час первісного визнання без урахування нарахованих на час придбання процентів, якщо така вартість нижча, ніж номінальна вартість.
	розміщені або залучені кошти на строк більше ніж один рік.

Завдання 33. 31 березня звітного року Банк «А» залучив від ТОВ «А» кошти на строковий депозит терміном на 3 роки у сумі 150 тис. грн зі ставкою 18 % річних. Відсотки нараховуються та сплачуються в останній день місяця на поточний рахунок ТОВ «А». Необхідно: зробити можливі бухгалтерські проведення за перший й другий квартал і розрахунки до них.

Завдання 34. 16 січня банк отримав готівкою від фізичної особи кошти на строковий депозит терміном на 9 місяців у сумі 25 тис. грн зі ставкою 24 % річних. Відсотки нараховуються та сплачуються в останній день місяця готівкою. Необхідно: зробити можливі бухгалтерські проведення і розрахунки до них.

Завдання 35. 16 січня банк отримав готівкою від фізичної особи кошти на строковий депозит терміном на 6 місяців у сумі 5 тис. доларів США зі ставкою 6 % річних. Відсотки нараховуються в останній день місяця та приєднуються до депозиту і сплачуються в момент закриття депозитного договору. Необхідно: зробити можливі бухгалтерські проведення і розрахунки до них.

Довідково: офіційний курс (курс НБУ) долара на 16 січня – 36,6 грн/долар США; 31 січня – 36,8 грн/долар США; 28 лютого – 36,5 грн/долар США; 31 березня – 37,6 грн/долар США; 30 квітня – 38 грн/долар США; 31 травня – 36,6 грн/долар США; 30 червня – 39 грн/долар США.

Завдання 36. 31 січня Банк «А» перерахував кошти у Банк «Б» з метою їх розміщення на депозитів терміном на 6 місяців у сумі 500 тис. грн за ринковою ставкою 15 % річних. Відсотки нараховуються в останній день місяця та зараховуються на кореспондентський рахунок у НБУ Банку «А». Необхідно: зробити можливі бухгалтерські проведення і розрахунки до них для: 1) Банку «А»; 2) Банку «Б».

Завдання 37. 2 січня Банк «А» видав кредит готівкою фізичній особі у сумі 25 тис. грн з терміном погашення 3 місяці, зі щомісячною сплатою в касу банку відсотків виходячи з ринкової ставки відсотка – 15 % річних. Відсотки нараховуються в останній день місяця. Кредит (основна сума) було повністю погашено 31 березня. Необхідно: зробити можливі бухгалтерські проведення і розрахунки до них.

Завдання 38. 31 січня Банк «А» перерахував на поточний рахунок ТОВ «А» кошти в кредит у сумі 250 тис. грн з терміном погашення 3 місяці, зі щомісячною безготівковою сплатою відсотків виходячи з ринкової ставки відсотка – 18 % річних. Відсотки нараховуються в останній день місяця. Кредит (основна сума) мав бути погашений однією сумою 30 квітня, проте 1 травня банку стало відомо, що ТОВ «А» знаходиться не межі банкрутства та терміново шукає додаткових інвесторів. При цьому, ТОВ «А» звернувся до банку з проханням відтермінувати кредит ще на 3 місяці лише 5 травня, на що банком була надана негативна відповідь. Проте, в ході переговорів та після передачі банку в заставу нерухомого майна зі справедливою вартістю 300 тис. грн, домовленість була досягнута 15 травня й кредит був продовжений ще на три місяці зі сплатою відсотків за ставкою 18 % та сплатою пені за період прострочення з розрахунку 0,01 % за кожен день.

Необхідно: зробити можливі бухгалтерські проведення і розрахунки до них.

Завдання 39. Новостворений банк здійснив емісію 300 тис. простих акцій номіналом 1000 грн (+ порядковий номер здобувача вищої освіти у списку групи). При цьому: 290 тис. акцій викуплені за безготівковим розрахунком резидентами України за вартістю 1050 грн за акцію; 10 тис. акцій викуплені нерезидентами на загальну суму 300 000 доларів США, курс НБУ 35 грн за долар США, при цьому фактично отримано 290 тис. доларів США, а 10 тис. доларів має бути доплачено протягом одного місяця, що й було виконано інвестором. Банк зареєстрував статутний капітал, ще до моменту повної оплати внеску нерезидентом.

Необхідно зробити можливі бухгалтерські проведення та обґрунтувати їх посиланням на відповідні нормативно-правові документи.

Завдання 40. Нижченаведена таблиця містить характеристику термінів, визначених законодавством України в банківській сфері. Визначення наведені у довільному порядку. Необхідно правильно поєднати терміни та їх

визначення заповнивши для цього перший стовпець.

Терміни: власний капітал банку; капітал приписний; статутний капітал; емісійна різниця; основний капітал; додатковий капітал.

Термін	Визначення терміну
	сума грошових коштів у вільно конвертованій валюті, надана іноземним банком філії для її акредитації
	<p>затверджується НБУ та може включати:</p> <p>1) нерозкриті резерви (крім того факту, що такі резерви не відображаються в опублікованому балансі банку як резерви, вони повинні мати такі самі якість і природу, як і розкритий капітальний резерв, прикладом може бути нерозподілений прибуток);</p> <p>2) резерви переоцінки (основні засоби та нереалізована вартість «прихованих» резервів переоцінки в результаті довгострокового перебування у власності цінних паперів, відображених у балансі за історичною вартістю їх придбання);</p> <p>3) гібридні (борг/капітал) капітальні інструменти.. Їх існування може бути пов'язано певними властивостями цінних паперів; Норми чинного українського законодавства не містять чіткого переліку видів гібридних капітальних інструментів (що доцільно було б зробити), проте визначають критерії, яким вони мають відповідати.</p> <p>4) субординований борг (звичайні незабезпечені банком боргові капітальні інструменти, які за умовою договору не можуть бути забрані з банку раніше 5 років, а у випадку банкрутства чи ліквідації повертаються інвестору після погашення претензій всіх інших кредиторів). При цьому сума субординованого боргу, включеного у капітал, щорічно зменшується на 20 відсотків її первинного розміру протягом п'яти останніх років дії договору.</p>
	це перевищення суми коштів, отриманих від первинного випуску власних акцій (інших корпоративних прав) над їх номіналом
	власні кошти, залишкова вартість активів банку після вирахування всіх його зобов'язань
	сплачена грошовими внесками учасників банку вартість акцій, паїв банку в розмірі, визначеному статутом
	<p>включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> – статутний капітал; – розкриті резерви, які створені або збільшені за рахунок нерозподіленого прибутку, надбавок до курсу акцій і додаткових внесків акціонерів у статутний капітал, загальний фонд покриття ризиків, що створюється під невизначений ризик при проведенні банківських операцій, за винятком збитків за поточний рік і нематеріальних активів.

Завдання 41. Нижченаведена таблиця містить характеристику рахунків обліку операцій щодо власного капіталу банку. Опис рахунків наведено у довільному порядку. Необхідно правильно поєднати номер рахунку та їх характеристику заповнивши для цього перший стовпець.

Номер рахунку	Характеристика (призначення рахунку)
	<p>Призначення рахунку: облік збитку звітнього року.</p> <p>За дебетом рахунку проводяться суми в порядку закриття рахунків витрат звітнього року.</p> <p>За кредитом рахунку проводяться суми в порядку закриття рахунків обліку доходів звітнього року; суми покриття збитку; суми збитків на рахунок 5031 до їх покриття</p>
	<p>Призначення рахунку: облік сум прибутків минулих років до їх розподілу.</p> <p>За кредитом рахунку відображаються суми прибутків минулих років; перевищення сум попередніх дооцінок над сумою попередніх уцінок вартості активів, що раніше були переоцінені, у разі їх вибуття, суми коригування в результаті зміни облікової політики та виправлення суттєвих помилок.</p> <p>За дебетом рахунку відображаються суми розподіленого прибутку згідно з рішенням загальних зборів акціонерів (учасників) відповідно до законодавства України, суми коригування в результаті зміни облікової політики та виправлення суттєвих помилок</p>
	<p>Призначення рахунку: облік інших фондів банку, що створені за рахунок прибутку.</p> <p>За кредитом рахунку проводяться суми надходжень в інші фонди банку.</p> <p>За дебетом рахунку проводяться суми на покриття збитків звітнього та/або минулих років; суми відрахувань до загальних і резервних фондів; суми списань емісійних різниць у разі недостатності коштів на рахунок 5010; суми сплати дивідендів за привілейованими акціями та інші суми відповідно до законодавства України</p>
	<p>Призначення рахунку: облік статутного капіталу банку. Облік акцій ведеться за номінальною вартістю.</p> <p>За кредитом рахунку проводяться суми збільшення статутного капіталу.</p> <p>За дебетом рахунку проводяться суми зменшення статутного капіталу</p>
	<p>Призначення рахунку: облік сум витрат на операцію; різниці між номінальною вартістю акції та ціною її розміщення. Під час подальшого викупу власних акцій різниця між номінальною вартістю та ціною викупу акцій списується з цього самого рахунку в межах залишку.</p> <p>За кредитом рахунку проводяться суми позитивної різниці в разі первинного та подальшого розміщення акцій.</p> <p>За дебетом рахунку проводяться суми витрат на операцію; суми списання різниці між ціною викупу та номінальною вартістю акцій у межах залишку під час викупу власних акцій</p>
	<p>Призначення рахунку: облік загальних резервів, що створені за рішенням акціонерів (учасників) під різні ризики.</p> <p>За кредитом рахунку проводяться суми прибутку, що спрямовані на формування резервів.</p> <p>За дебетом рахунку проводяться суми зменшення резервів</p>
	<p>Призначення рахунку: облік вартості викуплених банком акцій (часток, паїв). Акції обліковуються за номінальною вартістю. Різниця між номінальною вартістю та вартістю викупу списується в межах кредитових залишків спочатку з рахунку 5010, а потім – з рахунку 5022.</p> <p>За дебетом рахунку проводяться суми викуплених акцій (часток, паїв).</p> <p>За кредитом рахунку проводяться суми проданих та анульованих акцій (часток, паїв)</p>

Завдання 42. Банк здійснив безготівковий викуп власних акцій: 100 акцій за номінальною вартістю (дивись завдання 3); 250 акцій – 1050 грн за акцію; 350 акцій – 950 грн за акцію. При цьому відомо, що: 500 власних акції з раніше викуплених було реалізовано за ціною 1025 грн за акцію; 150 акцій – реалізовано за ціною 985 грн за акцію та 50 акцій було анульовано.

Необхідно зробити можливі бухгалтерські проведення та обґрунтувати їх посиланням на відповідні нормативно-правові документи.

Завдання 43. Банк за результатами роботи за звітний рік прийняв рішення виплатити дивіденди із розрахунку 100 грн на акцію (+ порядковий номер здобувача вищої освіти у списку групи). Оплата дивідендів здійснювалась безготівково в тій валюті, у якій були здійснені внески акціонерами (дивись завдання 3). Умовно вважаємо, що всі акціонери є юридичними особами. Офіційний курс долара на дату нарахування та виплати дивідендів складав 35,5 грн за долар.

Необхідно зробити можливі бухгалтерські проведення та обґрунтувати їх посиланням на відповідні нормативно-правові документи.

Завдання 44. Банк за результатами роботи за звітний рік отримав чистий прибуток у розмірі 5 млн. грн. Загальними зборами акціонерів прийнято рішення розподілити чистий прибуток наступним чином: 5 % - спрямувати до резервного фонду; 80 % - спрямувати на загальні резерви; 15 % - визнати дивідендами, за якими прийнято рішення направити їх на збільшення статутного капіталу.

Необхідно зробити можливі бухгалтерські проведення та обґрунтувати їх посиланням на відповідні нормативно-правові документи.

Завдання 45. Необхідно: відновити зміст господарської операції до наведених бухгалтерських проведеннь та відновити здійснені розрахунки.

№	Господарська операція	Дт	Кт	Сума, грн
		7400	3652	20000
		7401	3622	4400
		3622	1200	4400
		3652	3622	3600
		3652	3622	300
		3622	1200	3600
		3622	1200	300
		3652	2620	16100

Завдання 46. Нижченаведена таблиця містить характеристику термінів, визначених законодавством України в банківській сфері. Визначення наведені у довільному порядку. Необхідно правильно поєднати терміни та їх визначення заповнивши для цього перший стовпець.

Терміни: витрати; договір; договірне зобов'язання; договірний актив; дохід; забезпечення; зобов'язання; зобов'язання до виконання; умовне зобов'язання; умовний актив.

Термін	Визначення терміну
	можливий актив, який виникає внаслідок минулих подій і наявність якого підтвердиться лише після того, як відбудеться або не відбудеться одна чи кілька невизначених майбутніх подій, не повністю контрольованих банком.
	збільшення економічних вигід протягом звітного періоду у формі надходжень чи поліпшення активів або зменшення зобов'язань, результатом чого є збільшення власного капіталу, за винятком збільшення, пов'язаного з внесками учасників
	обіцянка в договорі з покупцем передати/надати покупцю: актив або послугу (або сукупність активів або послуг), які є відокремленими; або серію відокремлених активів або послуг, які є практично однаковими і які передаються покупцю за однаковою схемою;
	можливе зобов'язання, яке виникає внаслідок минулих подій і наявність якого підтвердиться лише після того, як відбудеться або не відбудеться одна чи кілька невизначених майбутніх подій, не повністю контрольованих банком; або існуюче зобов'язання, яке виникає внаслідок минулих подій, але не визнається, оскільки: немає ймовірності, що вибуття ресурсів, які втілюють економічні вигоди, буде необхідним для погашення зобов'язання; або суму зобов'язання не можна оцінити достатньо достовірно;
	зобов'язання банку передати активи або послуги покупцю, за які банк отримав компенсацію (або сума компенсації за які підлягає сплаті) від покупця
	існуюче зобов'язання банку, яке виникає в результаті минулих подій і погашення якого за очікуванням призведе до вибуття ресурсів банку, які втілюють економічні вигоди
	право банку на компенсацію в обмін на активи та послуги, що передані покупцю, за умови, що таке право обумовлене не плином часу, а іншими чинниками (наприклад, виконання певних зобов'язань у майбутньому)
	зобов'язання з невизначеним строком або сумою
	домовленість між двома або декількома сторонами, яка породжує права та/або зобов'язання
	зменшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді вибуття чи амортизації активів або у вигляді виникнення зобов'язань, результатом чого є зменшення власного капіталу, за винятком зменшення, пов'язаного з виплатами учасникам

Завдання 47. Нижченаведена таблиця містить перелік рахунків обліку. Опис рахунків наведено у довільному порядку. Необхідно навести характеристику до рахунків заповнивши для цього другий стовпець.

Номер рахунку	Характеристика (призначення рахунку)
6050	
6204	
6214	
6395	
6490	
6500	
7399	
7400	
7430	
7490	
7900	

Завдання 48. Необхідно зробити всі можливі проведення до наведених господарських операцій з поясненнями та посиланням на нормативно-методичні документи.

Господарські операції	Сума, грн
Нараховано процентні доходи за коштами на вимогу, що розміщені в Національному банку України	100000
Визнано процентні доходи за строковими вкладками (депозитами), що розміщені в Національному банку України	1650000
Відображено процентні доходи за кредитами овернайт, що надані іншим банкам, які обліковуються за амортизованою собівартістю	252000
Нараховано процентні доходи за кредитами в поточну діяльність, що надані суб'єктам господарювання, які обліковуються за амортизованою собівартістю	1985000
Визнано процентні доходи за кредитами, що надані органам державної влади, які обліковуються за амортизованою собівартістю	150000
Нараховано процентні доходи за фінансовим лізингом (орендою), що наданий фізичним особам, який обліковується за справедливою вартістю через прибутки/збитки	250000
Отримано дохід у вигляді дивідендів за інвестиціями в асоційовані компанії	152000
Визнано дохід від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	258000
Штрафи отримані банком від юридичних осіб	15000
Нараховано та отримано комісійні доходи від розрахунково-касового обслуговування банків	980000
Нараховано та отримано комісійні доходи від розрахунково-касового обслуговування клієнтів	1950000
Понесено процентні витрати за коштами на вимогу, що отримані від Національного банку України	150000
Відображено процентні витрати за строковими вкладками (депозитами), що отримані від Національного банку України	254000
Нараховано та оплачено процентні витрати за коштами на вимогу інших банків	350000
Процентні витрати за строковими коштами суб'єктів господарювання, які обліковуються за амортизованою собівартістю	650000
Процентні витрати за строковими коштами фізичних осіб	980000
Процентні витрати за коштами на вимогу небанківських фінансових установ	152000
Понесено витрати на СЕП	120000
Витрати від інвестицій у дочірні компанії, що обліковуються за методом участі в капіталі	25000
Сплачено банком пеню на користь суб'єкта господарювання	53000
Нарахована заробітна плата працівникам банку (умовно жоден працівник не має права на податкову соціальну пільгу)	800000
Здійснено нарахування та утримання із заробітної плати	?
Нарахована матеріальна допомога працівникам банку	150000
Створено забезпечення на оплату відпускних	640000
Понесено матеріальні витрати на утримання власних основних засобів і нематеріальних активів	100000
Нарахована амортизація основних засобів та нематеріальних активів	250000
Оплачено комунальні послуги	600000
Нараховано та сплачено охоронній компанії за надані послуги	300000
Реалізовано основний засіб за 30 тис.грн. Собівартість – 1 млн. грн, накопичена амортизація – 950 тис.грн	?
Оплачено за надані аудиторські послуги	120000
Списані за підтверджуючими документами витрати на відрядження (проживання в готелях)	60000

Відображено комісійні витрати на розрахунково-касове обслуговування	125000
Відрахування в резерви під заборгованість за наданими кредитами клієнтам	36000
нарахування та сплату збору до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	125000
Визнано економічний результат діяльності банку за звітний рік прибуток чи збиток, нараховано та сплачено податок на прибуток	?
Визнано нерозподілені прибутки минулих років чи непокриті збитки минулих років (на 01.01.20xx року, нерозподілений прибуток минулих років складав – 25 млн.грн	?

Завдання 49. Необхідно зробити всі можливі проведення та розрахувати й відобразити в обліку суму податку на прибуток банку України.

Які з наведених операцій є об'єктом оподаткування податком на додану вартість.

Господарські операції	Сума, грн
Нараховано процентні доходи за кредитами в поточну діяльність, що надані суб'єктам господарювання, які обліковуються за амортизованою собівартістю	1985000
Визнано процентні доходи за кредитами, що надані органам державної влади, які обліковуються за амортизованою собівартістю	150000
Нараховано процентні доходи за фінансовим лізингом (орендою), що наданий фізичним особам, який обліковується за справедливою вартістю через прибутки/збитки	250000
Отримано дохід у вигляді дивідендів за інвестиціями в асоційовані компанії	152000
Визнано дохід від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	258000
Штрафи отримані банком від юридичних осіб	15000
Нараховано та отримано комісійні доходи від розрахунково-касового обслуговування банків	980000
Нараховано та оплачено процентні витрати за коштами на вимогу інших банків	350000
Процентні витрати за строковими коштами суб'єктів господарювання, які обліковуються за амортизованою собівартістю	650000
Процентні витрати за строковими коштами фізичних осіб	980000
Процентні витрати за коштами на вимогу небанківських фінансових установ	152000
Понесено витрати на СЕП	120000
Витрати від інвестицій у дочірні компанії, що обліковуються за методом участі в капіталі	25000
Сплачено банком пеню на користь суб'єкта господарювання	53000
Нарахована заробітна плата працівникам банку (умовно жоден працівник не має права на податкову соціальну пільгу)	800000
Здійснено нарахування та утримання із заробітної плати	?
Нарахована матеріальна допомога працівникам банку	150000
Створено забезпечення на оплату відпускних	640000
Понесено матеріальні витрати на утримання власних основних засобів і нематеріальних активів	100000
Нарахована амортизація основних засобів та нематеріальних активів	250000
Оплачено комунальні послуги	600000
Нараховано та сплачено охоронній компанії за надані послуги	300000
Реалізовано основний засіб за 30 тис.грн. Собівартість – 1 млн. грн, накопичена амортизація – 950 тис.грн	?
Оплачено за надані аудиторські послуги	120000

Списані за підтверджуючими документами витрати на відрядження (проживання в готелях)	60000
Відображено комісійні витрати на розрахунково-касове обслуговування	125000
Відрахування в резерви під заборгованість за наданими кредитами клієнтам	36000
нарахування та сплату збору до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	125000
Визнано економічний результат діяльності банку за звітний рік прибуток чи збиток, нараховано та сплачено податок на прибуток	?

Завдання 50. Необхідно на підставі аналізу норм ПКУ здійснити розподіл різниць щодо їх впливу на фінансовий результат у разі застосування відповідних коригувань.

Види різниць	Різниця, на які фінансовий результат	
	збільшується	зменшується
Сума нарахованої амортизації основних засобів або нематеріальних активів відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності		
Сума уцінки та втрат від зменшення корисності основних засобів або нематеріальних активів, включених до витрат звітного періоду відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності		
Сума розрахованої амортизації основних засобів або нематеріальних активів відповідно до пункту 138.3 статті 138 розділу III Податкового кодексу України		
Сума залишкової вартості окремого об'єкта основних засобів або нематеріальних активів, визначеної відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності, у разі ліквідації або продажу такого об'єкта		
Сума витрат на створення забезпечень (резервів) для відшкодування наступних (майбутніх) витрат (крім забезпечення (резерву) витрат на оплату відпусток працівникам, інших виплат, пов'язаних з оплатою праці, та витрат на сплату єдиного соціального внеску, що нараховується на такі виплати) відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності		
Сума використання створених забезпечень (резервів) витрат (крім забезпечення (резерву) витрат на оплату відпусток працівникам, інших виплат, пов'язаних з оплатою праці, та витрат на сплату єдиного соціального внеску, що нараховується на такі виплати), сформованого відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності		
Сума коригування (зменшення) забезпечень (резервів) для відшкодування наступних (майбутніх) витрат (крім забезпечення (резерву) на відпустки працівникам, інших виплат, пов'язаних з оплатою праці, та витрат на сплату єдиного соціального внеску, що нараховується на такі виплати), на яку збільшився фінансовий результат до оподаткування відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності		
Сума використання резерву у зв'язку із припиненням визнання активу при прощенні заборгованості фізичних осіб, які є пов'язаними з таким кредитором або перебувають з таким кредитором у трудових відносинах, або перебували з таким кредитором у трудових відносинах і період між датою припинення трудових відносин таких осіб та датою прощення їхньої заборгованості не перевищує три роки		

Сума процентів, зменшена щорічно на 5 відсотків, яка збільшила фінансовий результат до оподаткування минулих періодів		
Сума нарахованих доходів від участі в капіталі інших платників податку на прибуток підприємств		
Сума нарахованих доходів у вигляді дивідендів, що підлягають виплаті на користь платника від інших платників податку на прибуток		
Сума втрат від інвестицій в асоційовані, дочірні та спільні підприємства, розрахованих за методом участі в капіталі або методом пропорційної консолідації		

Завдання 51. Банк платник ПДВ придбав будівлю, яка складається з двох частин (кожну з яких можна продати окремо), за 25 млн. грн з ПДВ. За оцінкою експертів, на момент придбання, ринкова вартість першої частини будівлі складає 10 млн. грн, другої частини – 15 млн. грн. Банк планує першу частину будівлі використовувати для забезпечення діяльності, яка не обкладається ПДВ, а другу частину повністю здавати в операційну оренду.

Також, відомо, що в минулому році банк отримав 9,5 млн. грн доходу від діяльності, що не обкладається ПДВ та 1,5 млн. грн з ПДВ від діяльності, що обкладається ПДВ. На кінець звітного року дохід від діяльності, що не обкладається ПДВ складає – 15,5 млн. грн, а від діяльності, що оподатковується ПДВ – 2,0 млн. грн з ПДВ.

Необхідно зробити та обґрунтувати бухгалтерські проведення.

Завдання 52. Банк платник ПДВ купив невиробничий нематеріальний актив за 15 тис. грн з ПДВ. Також відомо: у минулому році банком отримано 3,5 млн. грн доходу від діяльності, що не обкладається ПДВ, та 0,5 млн. грн з ПДВ від діяльності, що обкладається ПДВ; в цілому за звітний рік дохід від діяльності, що не обкладається ПДВ складає – 5,5 млн. грн, а від діяльності, що оподатковується ПДВ – 1,0 млн. грн з ПДВ.

Зробити та обґрунтувати бухгалтерські проведення.

Завдання 53. Банк платник ПДВ замовив та отримав ремонтні послуги на суму 36 тис. грн з ПДВ для будівлі, яка частково використовується для забезпечення діяльності, що не обкладається ПДВ та частково здається в оренду. Також відомо, що у минулому році банком отримано 2,5 млн. грн доходу від діяльності, що не обкладається ПДВ та 0,3 млн. грн з ПДВ від діяльності, що обкладається ПДВ. За звітний рік дохід від діяльності, що не обкладається ПДВ складає – 3,0 млн. грн, а від діяльності, що оподатковується ПДВ – 1,0 млн. грн з ПДВ.

Зробити та обґрунтувати бухгалтерські проведення.

Завдання 54. Банк платник ПДВ купив папір для забезпечення виконання банківських операцій в операційних касах банку. Також відомо: у минулому році банком отримано 3,5 млн. грн доходу від діяльності, що не обкладається ПДВ, та 0,6 млн. грн з ПДВ від діяльності, що обкладається ПДВ; в цілому за звітний рік дохід від діяльності, що не обкладається ПДВ

складає – 5,5 млн. грн, а від діяльності, що оподатковується ПДВ – 1,2 млн. грн з ПДВ.

Зробити та обґрунтувати бухгалтерські проведення.

Завдання 55. Банк платник ПДВ купив систему відеоспостереження за 150 тис. грн з ПДВ та встановив її на будівлі, яку здають в оренду, з дозволом орендарям її використовувати в цілях власної безпеки.

Також відомо: у минулому році банком отримано 3,5 млн. грн доходу від діяльності, що не обкладається ПДВ, та 0,5 млн. грн з ПДВ від діяльності, що обкладається ПДВ; в цілому за звітний рік дохід від діяльності, що не обкладається ПДВ складає – 5,5 млн. грн, а від діяльності, що оподатковується ПДВ – 1,0 млн. грн з ПДВ. Зробити та обґрунтувати бухгалтерські проведення.

Завдання 56. На підставі даних наведених в таблицях, необхідно зробити можливі проведення та скласти Звіт про фінансовий стан і Звіт про прибутки і збитки та інший сукупний дохід.

Інформація щодо залишків за рахунками обліку (статтями).

№	Статті	Сума, млн. грн
1	Кошти на вимогу суб'єктів господарювання	100
2	Строкові вклади (депозити) суб'єктів господарювання	150
3	Будівлі, споруди, обладнання та інші основні засоби банку	420
4	Банкноти та монети в касі банку	156
5	Банкноти та монети в касі відділень банку	29
6	Строкові вклади (депозити) Національного банку України	450
7	Облігації внутрішньої державної позики, що рефінансуються Національним банком України, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки	125
8	Кредити овернайт, що отримані від інших банків, які обліковуються за амортизованою собівартістю	255
9	Кредити в поточну діяльність, що надані суб'єктам господарювання, які обліковуються за амортизованою собівартістю	603
10	Кошти на вимогу фізичних осіб	400
11	Нараховані витрати за коштами на вимогу фізичних осіб	25
12	Резерв за коштами на вимогу фізичних осіб	50
13	Статутний капітал	350,2
14	Кореспондентський рахунок банку в Національному банку України	470
15	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (власників)	42
16	Емісійні різниці	12
17	Непокриті збитки минулих років	9
18	Знос основних засобів	12
19	Строкові вклади (депозити) фізичних осіб	100
20	Матеріали	0,2

Інформація щодо доходів та витрат банку

Господарські операції	Сума, грн
Нараховано процентні доходи за коштами на вимогу, що розміщені в Національному банку України	100000
Визнано процентні доходи за строковими вкладками (депозитами), що розміщені в Національному банку України	1650000
Відображено процентні доходи за кредитами овернайт, що надані іншим банкам, які обліковуються за амортизованою собівартістю	252000
Нараховано процентні доходи за кредитами в поточну діяльність, що надані суб'єктам господарювання, які обліковуються за амортизованою собівартістю	1985000
Визнано процентні доходи за кредитами, що надані органам державної влади, які обліковуються за амортизованою собівартістю	150000
Нараховано процентні доходи за фінансовим лізингом (орендою), що наданий фізичним особам, який обліковується за справедливою вартістю через прибутки/збитки	250000
Отримано дохід у вигляді дивідендів за інвестиціями в асоційовані компанії	152000
Визнано дохід від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	258000
Штрафи отримані банком від юридичних осіб	15000
Господарські операції	Сума, грн
Нараховано та отримано комісійні доходи від розрахунково-касового обслуговування банків	980000
Нараховано та отримано комісійні доходи від розрахунково-касового обслуговування клієнтів	1950000
Понесено процентні витрати за коштами на вимогу, що отримані від Національного банку України	150000
Відображено процентні витрати за строковими вкладками (депозитами), що отримані від Національного банку України	254000
Нараховано та оплачено процентні витрати за коштами на вимогу інших банків	350000
Процентні витрати за строковими коштами суб'єктів господарювання, які обліковуються за амортизованою собівартістю	650000
Процентні витрати за строковими коштами фізичних осіб	980000
Процентні витрати за коштами на вимогу небанківських фінансових установ	152000
Понесено витрати на СЕП	120000
Сплачено банком пеню на користь суб'єкта господарювання	53000
Нарахована заробітна плата працівникам банку (умовно жоден працівник не має права на податкову соціальну пільгу)	800000
Здійснено нарахування та утримання із заробітної плати	?
Створено забезпечення на оплату відпускних	640000
Понесено матеріальні витрати на утримання власних основних засобів і нематеріальних активів	100000
Нарахована амортизація основних засобів та нематеріальних активів	250000
Оплачено комунальні послуги	600000
Нараховано та сплачено охоронній компанії за надані послуги	300000
Реалізовано основний засіб за 30 тис.грн. Собівартість – 1 млн. грн, накопичена амортизація – 950 тис.грн	?
Оплачено за надані аудиторські послуги	120000
Списані за підтверджуючими документами витрати на відрядження (проживання в готелях)	60000
Відображено комісійні витрати на розрахунково-касове обслуговування	125000
Відрахування в резерви під заборгованість за наданими кредитами клієнтам	36000

нарахування та сплату збору до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	125000
Визнано економічний результат діяльності банку за звітний рік прибуток чи збиток, нараховано та сплачено податок на прибуток	?
5% чистого прибутку направлено на формування резервного капіталу	?
15 % - визнати дивідендами до сплати	
Визнано нерозподілені прибутки чи непокріті збитки минулих років	?
Відображено виправлення помилки минулого року. В минулому році помилково було нараховано амортизації 252 тис.грн, в той час як мало бути нараховано 282 тис. грн.	

Завдання 57. На підставі даних наведених в таблиці, необхідно заповнити форму Звіту про фінансовий стан.

№	Об'єкт обліку	Сума, тис. грн
1	Банкноти та монети в касі банку	489000
2	Кореспондентський рахунок банку в НБУ	1300000
3	Кредити овернайт, що отримані від Національного банку України шляхом рефінансування	188000
4	Нараховані витрати за кредитами, що отримані від Національного банку України шляхом рефінансування	15000
5	Процентні витрати за іншими кредитами, що отримані від Національного банку України шляхом рефінансування	15000
6	Інші кредити, що надані іншим банкам, які обліковуються за амортизованою собівартістю	63000
7	Нараховані доходи за кредитами, що надані іншим банкам, які обліковуються за амортизованою собівартістю	26000
8	Резерв за кредитами, що надані іншим банкам, які обліковуються за амортизованою собівартістю	13000
9	Фінансовий лізинг (оренда), що наданий суб'єктам господарювання, який обліковується за амортизованою собівартістю	100000
10	Зараховані кошти на рахунку суб'єкта господарювання на вимогу	50000
11	Боргові державні цінні папери, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	78000
12	Неамортизований дисконт за борговими цінними паперами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	18000
13	Прості векселі, випущені банком, які обліковуються за амортизованою собівартістю	94000
14	Неамортизований дисконт за короткостроковими цінними паперами власного боргу, емітованими банком	24000
15	Запаси матеріальних цінностей на складі	49000
16	Основні засоби	200000
17	Знос основних засобів	30000
18	Результати переоцінки основних засобів	70000
19	Емісійні різниці	29000
20	Комісійні доходи від розрахунково-касового обслуговування клієнтів	51000
21	Інші доходи	36000
22	Короткострокові вклади (депозити) фізичних осіб	1500000
23	Статутний капітал	250 000

Завдання 58. Банк платник ПДВ придбав будівлю, яка складається з двох частин (кожну з яких не можна продати окремо), за 25 млн. грн з ПДВ. За оцінкою експертів, на момент придбання, ринкова вартість першої частини будівлі складає 10 млн. грн, другої частини – 15 млн. грн. Банк планує першу частину будівлі використовувати для забезпечення діяльності, яка не обкладається ПДВ, а другу частину повністю здавати в операційну оренду.

Також, відомо, що в минулому році банк отримав 9,5 млн. грн доходу від діяльності, що не обкладається ПДВ та 1,5 млн. грн з ПДВ від діяльності, що обкладається ПДВ. На кінець звітного року дохід від діяльності, що не обкладається ПДВ складає – 15,5 млн. грн, а від діяльності, що оподатковується ПДВ – 2,0 млн. грн з ПДВ.

Необхідно зробити та обґрунтувати бухгалтерські проведення.

Завдання 59. Банк платник ПДВ купив основний засіб за 30 тис. грн з ПДВ, який буде використано виключно в оподатковуваних операціях. Також відомо: у минулому році банком отримано 3,5 млн. грн доходу від діяльності, що не обкладається ПДВ, та 0,5 млн. грн з ПДВ від діяльності, що обкладається ПДВ; в цілому за звітний рік дохід від діяльності, що не обкладається ПДВ складає – 5,5 млн. грн, а від діяльності, що оподатковується ПДВ – 1,0 млн. грн з ПДВ.

Зробити та обґрунтувати бухгалтерські проведення.

Завдання 60. Банк за результатами роботи за звітний рік отримав чистий прибуток у розмірі 3 млн. грн. Загальними зборами акціонерів прийнято рішення розподілити чистий прибуток наступним чином: 5 % - спрямувати до резервного фонду; 80 % - спрямувати на загальні резерви; 10 % - визнати дивідендами, за якими прийнято рішення направити їх на збільшення статутного капіталу, 5 % - виплатити акціонерам (всі є юридичними особами) у вигляді дивідендів.

Необхідно зробити можливі бухгалтерські проведення та обґрунтувати їх посиланням на відповідні нормативно-правові документи.

Інформація, яку автор індивідуального завдання вказує на зворотній стороні
титульного аркушу

Я, _____, підтверджую, що дана
робота є моєю власною письмовою роботою, оформленою з дотриманням
цінностей та принципів етики і академічної доброчесності відповідно до
Кодексу академічної доброчесності Національного університету «Чернігівська
політехніка». Я не використовував/ла жодних джерел, крім процитованих, на
які надано посилання в роботі.

(Дата)

(підпис)